

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. III. Variæ sunt consolationes spirituales, ac proinde variè de eis
iudicandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

nos sua conseruare docet. Hactenus
 D. Gregorij verba, quæ animo in-
 fixa geramus oportet, omnem vt de-
 solationem velut Dei donum ac be-
 neficium recipiamus, atque vt pro-
 tali reipsa & ex animo illi gratias a-
 gamus.

CAPVT III.

*Varia sunt consolationum spiritua-
 lium genera, proinde non eodem de
 omnibus iudicandum modo.*

QVONIAM consolationes
 spirituales non esse vt pri-
 marium meditationum finem
 spectandas, nec velut præcipuum o-
 rationis mentalis fructum, sed vt
 Dei dona animæ proficua, haben-
 das diximus, ac desiderandas velut
 media, ad virtutem facientia; con-
 sultum fuerit, earundem varietatem
 & inter se differentiam exponere,
 quo Dei seruus intelligat, quas po-
 tissimum æstimare & eligere de-
 beat.

Consola- Quidam consolationes sunt po-
 tiones re spirituales; non solum quod
 spiritua- bus spiritualibus ac diuinis acci-
 les partis antur, verum etiam in spirituali bo-
 intelle- minis parte intellectu scilicet, me-
 etiuz, que- moria ac voluntate versentur: Ho-
 sita in eo, vt intellectus luce clar-
 & copiosa donetur ad ea quae De-
 sunt eius opera, mysteria, coramque
 pulchritudinem atque harmoniam
 intelligendam; simul & eiusdem be-
 nitatem, sapientiam ac potentiam,
 quae in iisdem elucet demiranda
 clareque quid Deo gratum, quibus
 virtutum vitiorumque semitas co-
 gnoscendum. item vt memoria
 Dei praesentiam diuinamque perfe-
 ctiones & mysteria consideranda
 stabilis & quieta sit, facileque san-
 ctos & vtilis conceptus inueniat, &
 eadem etiam facilitate omnes a
 cogitationes vanas, & rerum corpo-
 raliu imaginaciones rejiciat, & mi-
 dana obliuiscatur. Voluntas denique
 sanctos affectus, efficacia desideria,
 & mirum erga virtutes omnes
 rumque actus concipiat amorem,

simu

simul & zelum & viuacitatem fidei, spei certitudinem & firmitatem, caritatis dulcedinem, ad bona operata promptitudinem, insigne diuinæ voluntatis adimplendę studiũ, erga sacratissimam Christi humanitatem, vitam ac passionem deuotionem, diuinitatis gustum, omnium uiciorum horrorem, proximi caritatem, & ad in uirtutibus proficiendum contentionem, familiaritatis cum Deo affectum, & in orationibus fiduciam. Hæ sunt iustorum in parte intellectiua consolationes, & veræ quidem & primariæ & solidæ. Numeratur & inter spirituales in parte intellectiua consolationes spirituale quoddam, quod ut plurimum iusti, qui solidas uirtutes habent, in earundem actibus, & attentarum diuinarum cõsideratione, ac sacra Communionem, percipiunt gaudium: quod licet tantum non sit, ut facillè percipiatur, nec sensibilis quidam gustus, aut delectatio sit, tamen complacentia quædam, & refectionis est voluntatis in bono. & sic

N 5 hoc

hoc inter consolationes & gaudium
 partis intellectivæ refertur. In
 modo intelligendum, quod vult
 dicitur, iustos in virtutum actibus
 voluptatem & iucunditatem experi
 riri: est enim eorum, qui per habitum
 virtutis operantur, proprium
 cum gaudio operentur, atque in oratione
 & communione consolationem
 percipiant. quippe unus ex oratione
 & communionis effectibus est gaudium
 spirituale percipere. Tamen
 autem non semper magnas Deum
 consolationes immittat, nec gaudium
 quæ statim ac facile percipiuntur
 aut quod id minimè expediat, sed
 quod debitè ad hæc dispositi non sunt
 sua tamen bonitate hanc eis in virtutibus
 delectationem, & in rebus
 divinis placentiam, quæ item consolationis
 & voluntatis quoddam est
 gaudium, immittit. Has consolationes
 & spirituales partis intellectivæ
 gustus sancti omnes permagnè faciunt,
 & velut quid in famulatu Dei
 maximè necessarium æstimant; sunt
 enim hæc aut actus & affectus virtutum

D
 tum
 eius
 p
 rioris
 alia
 parte
 tur, ha
 spirite
 sentur
 habea
 liqua
 motu
 rantur
 percip
 quæ in
 terdun
 solatio
 causan
 lation
 & abun
 ritum
 que in
 ac sua
 cias sp
 devoti
 at. Hæ
 solatio
 tum,

tum, aut proximi earundem effectus.

Præter has intellectiua & superioris animæ partis consolationes, alia sunt, quæ in inferiori eiusdem parte, quæ appetitus sensitivus dicitur, habentur. Dicuntur tamen tum spirituales, quòd circa diuina veritatem sentiantur sensibiles, quòd in parte habeantur sensitiva; quin & cum aliqua corporis transmutatione & motu sensibili & corporali imitantur. proinde magis plerumque percipiuntur & sentiuntur, quam quæ in parte spiritali sitæ sunt. Interdum quoque sensibiles hæ consolationes à superiori animæ parte causantur, quòd præ magna consolationum intellectiua partis copia & abundantia, à voluntate in appetitum sensitivum redundent, hominibusque in parte sensitiva delectationem ac suavitatem, teneritudinem, delicias spirituales, ac dulces lacrymas devotionemque spirantes percipiunt. Hæc autem partis sensitivæ consolatio, & hoc lacrymarum donum

Quæ partis appetitivæ,

D. Thom. 1.2. q. 21. ar. 5.

cum à solida consolatione, & ver
 partis superioris deuotione nasci
 tur, etsi ad salutem minimè necessa
 rium sit, bonum tamen est & velle
 Det tamen operam Dei seruus, ut
 eadem consolatione nimium capiat
 tur, nec ab eadem abripi se sinat. Et
 enim hic excessus potest, qui salu
 noceat, ac præcipuam deuotionem
 & primarium spiritus sensum im
 pediat. Proinde ea refrenanda, con
 sideranda, discreteque vsurpanda, ut
 animæ attentio ad interiora, ad
 riores inquam amoris diuini actus
 displicentiam & odium peccatorum
 aliosque voluntatis affectus & sen
 sus conuertenda. Ad eò vt, quantum
 ex sua parte deuotionem & gustum
 spiritualem sensualitati commu
 care nolit, sed in superiori anima
 parte potius colligat & imbibat.

Sunt & aliæ consolationes sensu
 biles, quæ veræ sunt & diuina à per
 facta tamen deuotione & vera vo
 luntatis consolatione non prome
 nant, has Deus orationis tempore
 in alijs etiam virtutum actibus, im
 peris

DE
 perfec
 quin &
 mort
 hi etsi
 deria,
 tim in
 nondu
 dilige
 latione
 auariti
 diuina
 magna
 vitate
 cryma
 agit, p
 suauita
 rum, qu
 sunt, si
 do, par
 cõfidar
 deq; in
 ræ, qu
 tiant: c
 vt etia
 fies fun
 confo
 tuale

CAP. II
ne, & ver
one nati
nè necess
est & ver
seruus, m
um cap
e finat
qui sal
euotio
eufum
anda, m
rpana,
ora, ad
uina
peccat
ctus & se
t, quatu
& gultu
commu
ori anin
bibat
ones sen
ina à per
z vera vo
a prom
mpore
ibus, m
peris

DE ORAT. MENTALI. 301

perfectioribus virtutisq; tironibus
quin & interdum ijs, qui in peccati
mortalis statu agunt, concedit. Nam
hi etsi bona sancta que habeant desi-
deria, & peccata relinquere paula-
tim incipiant, vitam emendantes,
nondum tamen Deum super omnia
diligunt. hinc hæc Deus ijs conso-
lationes immittit, vt, si conciones
audiant, sanctos euoluant libros,
diuina que mysteria meditentur,
magnam deuotionis sensibilis sua-
uitatem percipiant, multas que la-
crymas effundant. Ita porro cum ijs
agit, partim vt illos ad se attrahat
suauitatem & abundantiam bono-
rum, quæ in ipsius seruitio reperturi
sunt, si se penitus illi dedant docen-
do, partim vt iusti magis in Domino
cõfidant, ac bene de eiusdẽ bonitate
deq; infinito honorũ gratiæ, & glo-
riæ, quæ in ipso habet, thesauro sen-
tiant: cū tam bonus ac munificus sit,
vt etiam in peccatores, qui eius ho-
stes sunt, ad ipsũ venire incipientes,
consolationem & suauitatem spiri-
tualem effundat.

*D. Bonau.
de progr.
Relig. c. 11.*

N 7

Præ-

Præter has, quæ sunt veræ & di-
uinae consolationes sunt alia: senti-
biles, quæ falsæ sunt, quasque adbe-

Ricard in sarius, ut hominē ad superbiam in-
Cant. c. 40 gat, causatur: ut scilicet magni se-
¶ c. 6. ciat, se Deo plenum cogitet, itaque
veras virtutes comparare negligat
hac apparentis deuotionis suam

Pulchrum te contentus, atque ita paulatim
discrimen peiora grauioraque peccata inge-
inter con renda viam sternat. falsa hæc con-
solatio- solatio multum à vera discrepat
nes Dei, & solatio nam vera quæ à Deo descendit, non
dæmonis. vehemens, nec violenta est, nec in-

D. Bonau. ordinatos in carne motus causatur,
in processu nō vanè exultare, nō superbire facit,
Relig. nec malam libertatē causatur, vti in
pro. 3. falsa illa cōsolatione fieri amat. Hæc
cōsolatio & suauitas Dei est, mode-
sta, quieta, blanda, carnē debilitans,
eiusque motus & passiones mitigans,
& mentē confortans & roborans. Et
tametsi hinc, ut & è reliquis Dei ob-
nis, arripere ingratus aliquis super-
biendi occasionem (eò quòd liberi
arbitrij sit) queat, ipsa tamen ex se
inclinat & ad humilitatem mouet

Nam

DE ORAT. MENTALI. 303

Nam maius in eo qui ipsam gustavit
Dei desiderium & famem causatur.
Atque ut in anima hoc Deum dili-
gendi, virtutem amplio-rem compa-
randi, Deumque magis gustandi, de-
siderium crescit; ita & omnis virtus
& amor quem habet Dei exiguus ei
& velut nihil videtur; nam vehe-
mens plura habendi desiderium a-
perit & sentire eam facit, quantum
sibi desit, quam multa comparanda
restent, quam parum habeat, quam
sit exiguum quod hactenus compa-
rauit. Itaque seipsam despicit, con-
fundit, & ex corde coram Deo hu-
miliat. Has consolationes sensibi-
les, veras, etsi bonæ sint & vtilis,
præsertim quando è vera deuotione
& consolatione voluntatis proficif-
cuntur, tanti tamen sancti non fa-
ciunt, quanti priores, quæ penitus
spirituales sunt: nam in his omnibus
vera non consistit virtus, nec neces-
sarij virtutum effectus sunt, etsi, ut
diximus, maximè ad easdem condu-
cant. Proinde si homo ijsdem careat,
non propterea turbari moueri que
debet,

debet, cum in illis virtus & meritum, uti diximus, minimè conficitur, si verò easdem habuerit, non totum in ijs collocando, aut velut primarium animæ bonum habendum applicet; sed ijs velut medijs virtutum ad magis ad laborandum, ut virtutes earumque perfectionem consequatur. Quoniam autem, ad hanc consolationum spiritualium varietatem percipiendam, bene ijs utendum, magna discretione & experientia opus est, de omnibus Patri spirituali rationem reddere, secundum eius documenta se debere, ut alibi dicemus, imprimè pediet.

*In appen-
dice de
bono usu
Sacramen-
torum.*

CAP. IV.

Quod vera consolationes hominum diligentiores, ad ea qua statim sunt, & leges caritatis implere reddant.

DIXIMVS, primarium, quod ex oratione elicere debet